

یمنی‌ها به دنبال چه هستند؟

عکس: Gettyimages

و هم اهمیت جهانی، بنابراین هر نیرویی که در چنین موقعیتی قرار می‌گیرد، طبیعتاً به دنبال سهم خود در تحولات منطقه‌ای نیز خواهد رفت.

رابطه ایران با حوثی‌ها

طی روزهای اخیر مقامات آمریکایی و انگلیسی بارها از ایران خواسته‌اند تا مانع از حملات حوثی‌ها در دریای سرخ شود اما حوثی‌ها چه ویژگی‌هایی دارند که باعث می‌شود ایران بتواند و بخواد به آنها نزدیک شود و رابطه میان ایران و حوثی‌ها چه نوع رابطه‌ای است که انتظاراتی این چنین از سوی آمریکا و انگلیس ایجاد می‌کند؟ مذهب حوثی‌ها فرقه زیدی اسلام شیعی است. بنابراین از این جهت به لحاظ مذهبی به ایران نزدیک هستند. علاوه بر این حوثی‌ها یک جنبش بومی هستند که ریشه‌های مذهبی و قبیله‌ای قدرتمندی در یمن دارند که قرن‌ها قدمت دارد. حوثی‌ها ویژگی دیگری نیز دارند که آنها را از گروه‌های مهم مورد حمایت ایران نظیر حزب‌الله لبنان متمایز می‌کند: آن ویژگی این است که حوثی‌ها در یمن تسلط نظامی به‌دست آورده و به‌نوعی بسط یابد دارند اما حزب‌الله که در استراتژی منطقه‌ای ایران یک جزء

حوثی‌های یمن از ابتدای درگیری‌ها در غزه، نقش آفرینی خود را به شکل حمله به برخی مواضع اسرائیل آغاز کردند. بنابراین بُعد ارزشی دفاع از فلسطین برای حوثی‌های یمن حائز اهمیت است اما این بُعد، همه ماجرا نیست. اقدامات حوثی‌های یمن از بُعد استراتژیک و سیاسی یک ویژگی دیگر نیز دارد و آن این است که آنها سعی دارند به‌عنوان نیرویی که شمال یمن و سواحل دریای سرخ را تحت کنترل خود دارد، از فرصت به‌وجودآمده به واسطه درگیری در غزه استفاده کرده تا جایگاه خود را به‌عنوان نیرویی قدرتمند و حتی قوی‌ترین نیرو در یمن تثبیت کنند. درگیری در غزه، کل منطقه را در وضعیت تنش قرار داده است. این درگیری موجب شده آمریکایی‌ها نیز خواسته یا ناخواسته وارد درگیری در منطقه شوند. در این فضای مملو از تنش، قدرت‌نمایی حوثی‌ها می‌تواند آنها را به‌عنوان یک بازیگر مهم منطقه‌ای مطرح کند. تقریباً ۱۲ درصد از حجم تجارت جهانی از تنگه دریای سرخ عبور می‌کند و این تنگه ۲۰ درصد از ترافیک جهانی کانتینرها را به خود اختصاص داده است. بنابراین اگر از این دریچه به موضوع نگاه کنید می‌بینید که ظهور حوثی‌ها در یمن، خصوصاً در کنار پرتراکم‌ترین مناطق سواحل دریای سرخ و در امتداد مرز با عربستان سعودی، هم اهمیت منطقه‌ای دارد

نگاه دیپلمات

نصرت‌الله تاجیک دیپلمات بازنشسته و تحلیلگر مسائل خاورمیانه در گفت‌وگو با هم‌میهن:

مشکل در غزه است نه دریای سرخ

نصرت‌الله تاجیک، دیپلمات سابق ایرانی معتقد است، تحرکات حوثی‌ها در دریای سرخ با هدف دفاع از مردم غزه انجام می‌شود و البته دستاوردی که می‌تواند برای حوثی‌ها داشته باشد، تقویت جایگاه منطقه‌ای آنها است. مصاحبه هم‌میهن با این دیپلمات بازنشسته و کارشناس مسائل منطقه را می‌خوانید:

پس از هفته‌ها تنش در دریای سرخ و تنگه باب‌المندب در پی حملات گروه انصارالله یمن به کشتی‌های مرتبط با اسرائیل، آمریکا با همراهی انگلیس بیش از ۶۰ هدف در یمن را مورد حمله قرار دادند؛ همان زمان از سوی کاخ سفید اعلام شد، واشنگتن به‌رغم این حمله، تمایلی به درگیری با ایران ندارد، ایران نیز مانند کشورهای همچون روسیه و ترکیه تنها به محکوم کردن این حملات اکتفا کرده است. با توجه به اینکه در حال حاضر تمامی گروه‌های مقاومت در معرض حملات ایالات متحده هستند، نوع برخورد و واکنش ایران نسبت به حمله به انصارالله را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا ایران نسبت به حملات مشابه با سایر گروه‌ها نیز همین‌گونه برخورد خواهد کرد؟

نمی‌توان از یک برخورد، الگوی رفتاری عمومی بیرون کشید و این مسئله به مؤلفه‌ها و پارامترهای مختلفی از جمله تحولات، نوع منافع که مورد خطر قرار می‌گیرد و منافع ملی و حیاتی ایران وابسته است. درست است که بحث گروه‌های نیابتی جافانده است اما واقع امر این است که قرار نیست ایران به جای این گروه‌ها یا در حمایت از گروه‌های مقاومت وارد جنگ یا درگیری با هر کشوری شود. لذا مسائل تا حدی متفاوت است. ما کمی در فرموله کردن مفاهیم در سیاست و مخصوصاً سیاست خارجی ضعیف هستیم و بیشتر منافع کوتاه‌مدت و حتی جناحی را بی‌دلیل گفتمان غالب می‌سازیم و اینگونه تلقی‌ها هم جا می‌افتد! باید ببینیم کشورهای دیگر مثلاً آمریکا و کشورهای اروپایی اساساً چه می‌کنند که هم‌زمان از کشورهای همچون اوکراین یا رژیم صهیونیستی حمایت می‌کنند و تسلیحات و کمک‌های مالی اعطا می‌کنند اما آیا همه اقدامات این رژیم را گردن می‌گیرند و پاسخگو هستند؟! لذا درست است ایران اهداف،

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

RS

حمله به یمن مشکلی را حل نمی‌کند

پل پیلا
استاد امنیت بین‌الملل
دانشگاه جورج تاون

جنگ در غزه به‌تازگی گسترش یافته است. این گسترش در امتداد مرز اسرائیل و لبنان و نقطه در دوسر ساز درگیری نیست. در عوض، این گسترش جنگ، پنجشنبه شب در قالب حملات هوایی به رهبری ایالات متحده علیه اهدافی در بخشی از یمن که حوثی‌ها کنترل می‌کنند، رخ داد. اشتباه نکنید: این تشدید تنش در نتیجه حمله مداوم اسرائیل به نوار غزه است. حوثی‌ها بارها تصریح کرده‌اند که حملات آنها به کشتی‌ها در دریای سرخ، پاسخی به حملات مکرر اسرائیل علیه فلسطینیان در غزه است و اگر حمله اسرائیل به غزه متوقف شود، حملات به کشتی‌ها نیز متوقف خواهد شد. البته حوثی‌ها در هدف‌گیری خود چندان دقیق نبوده‌اند و اقدامات آنها بر کشتی‌هایی که هیچ ارتباطی با اسرائیل ندارند هم تأثیر گذاشته است. اما این مسئله این واقعیت را نمی‌نماید که اگر قرار باشد راه حلی پایدار برای ممانعت از رزورویی خشونت‌آمیز کنونی در منطقه دریای سرخ وجود داشته باشد، آن راه حل، راه‌حل سیاسی خواهد بود و نه نظامی، و نه تنها یمن و حوثی‌ها را شامل می‌شود، بلکه اسرائیل، فلسطینی‌ها و آتش‌بس در غزه نیز بخشی از آن است. «بازدارندگی» دلیلی است که اغلب برای این نوع حملات ایالات متحده بیان می‌شود. چیزی که فراموش می‌شود این است که طرف مقابل هم به اندازه ایالات متحده تمایل به «بازدارندگی» دارد. این بدان معناست که حمله ایالات متحده به جای اینکه طرف مقابل را از قدرت ارتش آمریکا بترساند، واکنش متقابل را تحریک می‌کند. تقابل مکرر بین ایالات متحده و برخی شبه‌نظامیان در عراق، که ۲۵۰۰ سرباز آمریکایی در آنجا اغلب مورد حمله قرار می‌گیرند، این داینامیک را به خوبی نشان داده است. حوثی‌ها دلایل زیادی دارند که باور کنند، به جای عقب نشستن، باید پاسخ بدهند. آنها از رزورویی مسلحانه با آمریکا استقبال هم می‌کنند.

حوثی‌ها علاوه بر انگیزه اصلی خود برای حمایت از فلسطینیان در غزه، با افزایش قدرت در دریای سرخ، خود را به‌عنوان یک بازیگر منطقه‌ای نشان می‌دهند که باید جدی گرفته شود. عبدالملک الحوثی رهبر حوثی‌ها در یک سخنرانی تلویزیونی اعلام کرد: «ما مردم یمن مثل آنهایی نیستیم که از آمریکا می‌ترسند. ما رزورویی مستقیم با آمریکایی‌ها نگرانی نداریم.» سخنگوی حوثی‌ها نیز درباره حملات آمریکا گفت: «ممکن نیست ما به این عملیات پاسخ ندهیم.» محتمل‌ترین پاسخ حوثی‌ها عملیات بیشتر در دریای سرخ خواهد بود. اشکال دیگر واکنش نامتوازن خشونت‌آمیز علیه ایالات متحده نیز ممکن است رخ دهد. مشخص نیست که حملات هوایی این هفته تا چه اندازه توانایی حوثی‌ها را تنزل داده است، یا هر گونه حملات بعدی ایالات متحده تا چه اندازه توانایی‌شان را تنزل می‌دهد اما یک سرخ برای پاسخ به این سوال این است که حدود شش سال جنگ عربستان سعودی - با حمایت ایالات متحده - در یمن، که شامل حمله هوایی ویرانگر و محاصره دریایی بود، مانع از حمله حوثی‌ها به عربستان نشد. به‌طور خلاصه، بعید است که حملات هوایی ایالات متحده مشکل خطرات کشتیرانی را برای کشتی‌هایی که در دریای سرخ و کانال سوئز تردد می‌کنند، کاهش دهد، چه رسد به برطرف کردن آن. تشدید تنش نظامی در منطقه‌ای که در حال حاضر وضعیت ناپایداری دارد، به شرکت‌های کشتیرانی پایذیره نویسانی که بیمه‌نامه‌های خود را صادر می‌کنند، اطمینان نمی‌دهد. حملات علیه یمن علاوه بر بی‌اثر بودن، آسیب‌های دیگری نیز به دنبال دارد. یکی از این آسیب‌ها، به خطر انداختن شانس دستیابی به یک راه‌حل پایدار برای توقف جنگ در یمن است. این جنگ بزرگترین فاجعه بشردوستانه در جهان را به وجود آورد تا اینکه با حمله اسرائیل به نوار غزه فاجعه جدیدتری را رقم زد! از زمانی که محمد بن سلمان، به این نتیجه رسیده که ادامه جنگ بی‌فایده است و مذاکره با یمنی‌ها را آغاز کرد، صلح در این کشور حاکم بوده است. منافع عربستان در صلح است و واکنش رسمی عربستان به حملات ایالات متحده، دعوت به خویشترن داری و «جلوگیری از تشدید تنش» بود اما تشدید تنش از سوی ایالات متحده وضعیت را پیچیده می‌کند و تنهایی تواند به چشم‌انداز صلح در یمن آسیب برساند.